

“I Jimmy Wren, de Cleveland, Ohio, tinent del Signal Corps, amic de Malaparte? ‘Aquell terrible espectacle de dolor i de misèria no embrutava els seus ulls ni el seu cor. Jimmy tenia la consciència tranquil·la. Com tots els americans, per aquella contradicció pròpia de tota civilització materialista, ell era un idealista’.”

Americans a Nàpols

Un dia de tardor del 1943, l'escriptor Curzio Malaparte, improvisat enllaç amb les tropes aliades, caminava pels carrerons de Nàpols amb un oficial nord-americà, Jimmy de nom, que sabia d'un lloc on venien petites perruques rosses que les prostitutes de la ciutat –poques professionals, moltíssimes aficionades– es posaven al pubis per fer feliços els soldats negres, els quals satisfien així una fantasia secular. Els soldats marroquins pareix que preferien els xiquets de vuit o deu anys, que les mares llogaven per poder comprar menjar. “Jimmy caminava per aquells carrerons bruts”, escriu Malaparte, “amb una elegància, una desimboltura, pròpies només dels americans. Els americans són els únics, en aquesta terra, que es poden moure amb una gràcia tan lliure i somrient entre la gent bruta, afamada, infeliç. No és un signe d'insensibilitat: és un signe d'optimisme i, alhora, d'innocència. Els americans no són cíncics, són optimistes. I l'optimisme és per ell mateix un signe d'innocència. Qui no fa ni pensa el mal, tendeix no ja a negar l'existència del mal, sinó a negar-se a creure en la fatalitat del mal, i negar-se a admetre que el mal és inevitable i incurable.” La novel·la *La pelle*, “La pell”, d'on he traduït aquest passatge, és un dels llibres més crus, radicals, inhumans o humaníssims, que s'han escrit al segle XX, i sense dubte una obra mestra del que en podríem dir literatura de guerra, o dels desastres de la guerra. I Curzio Malaparte, nascut a Prato el 1898 amb el nom de Kurt Erich Suckert, fill d'un alemany i una italiana, va ser un personatge irreplicable: toscà fins al moll de l'os, amb tota la intel·ligent mala llet dels toscans, feixista de primera hora, després perseguit pel feixisme, empresonat i exiliat per Mussolini, acabà –com gairebé tothom– demanant el carnet del Partit Comunista Italià. Un home amb aquella cultura que ja no existeix, al servei d'una ràbia profunda, entre anarquista il·lustrat, revolucionari i profundament reaccionari: un altre gran desconegut entre nosaltres, que algú hauria de rescatar i fer llegir. I Nàpols, aquells mesos de “pesta” moral que infectava les ànimes després de tanta opressió, guerra, bombardeigs i fam, era una ciutat oberta als nous conquistadors, oberta en la misèria sense fi, en l'abjecció i en la dignitat dels vençuts sense culpa. Les cames obertes de les noies no eren el pitjor mal. I els americans, aquells *innocents abroad* que hauria dit Mark Twain, evidentment no hi entenien res.

“Els americans”, continua Malaparte, “creuen que la misèria, la fam i el dolor, tot es pot combatre, que es pot guarir de la misèria, de la fam, del dolor, que hi ha remei per a tot mal. No saben que el mal és incurable. No saben, tot i que són, en molts aspectes, la nació més cristiana del món, que sense mal no hi pot haver Crist. *No love, no nothin'*. Si no hi ha mal, no hi ha Crist. Menor quantitat de mal al món, menor quantitat de Crist. Els americans són bons. Davant de la misèria, de la fam, del dolor, el seu primer moviment instintiu és ajudar aquells que pateixen la fam, la misèria, el dolor. No hi ha poble al món que tinga un sentit de la solidaritat humana tan fort, tan pur, tan sincer. Però Crist exigeix dels homes la pietat, no la solidaritat. La solidaritat no és un sentiment cristià”. I Jimmy Wren, de Cleveland, Ohio, tinent del *Signal Corps*, amic de Malaparte? “Aquell terrible espectacle de dolor i de misèria no embrutava els seus ulls ni el seu cor. Jimmy tenia la consciència tranquil·la. Com tots els americans, per aquella contradicció pròpia de tota civilització materialista, ell era un idealista.” Seixanta anys més tard, quin Malaparte escriurà *La pelle* amb els americans a Bagdad, caminant cuirassat i blindats pels carrers? Qui va escriure *La pelle* amb els americans a Saïgon, clients assidus de tants bars i de tantes putes?